

Bilag.

Det juridiske Fakultet.

Til Rigsdagen.

Vi undertegnede, det juridiske Fakultets samtlige Medlemmer, tillader os herved at rette en Henvendelse til den høje Rigsdag i Anledning af det i Folketinget fremsatte Lovforslag om Amtmandseembederne, ifølge hvilket det ikke fremtidig skal kræves til at beklæde disse Embeder, at vedkommende har underkastet sig juridisk Eksamen. Det forekommer os nemlig, at dette Lovforslag baade i sig selv og ved de Konsekvenser, det kan drage efter sig, frembyder alvorlige Betæneligheder og kan komme til at rumme en Fare for Retssikkerheden indenfor vigtige Livsomraader.

Foreløbig skal mindes om, hvad neppe altid staar klart for alle, at Kæren i den juridiske Uddannelse ikke er Tilegnelse af et vist Maal af positiv Lovkundskab, skønt en saadan selvfølgelig altid maa indgaa under den. Det, den i første Linie tager Sigte paa at udvikle, og som derfor i særlig Grad kendetegner Juristen, er dels Evnen til at fortolke Lovene, d. v. s. til at forstaa dem efter deres fulde Indhold, under Hensyntagen til, baade hvad der er sagt, og hvad der ikke er sagt, og til deres historiske Forudsætninger, praktiske Formaal og Forhold til den øvrige Lovgivning, dels Evnen til at løse de mangfoldige Spørgsmaal, som Lovene lader ubesvarede, saaledes at Løsningen ikke kommer til at bære Vilkaarlighedens Præg, men sker i Lovens Aand og ud fra en lignende Afvejelse som den, Lovgiveren vilde have foretaget, om han selv havde taget Stilling til Spørgsmaalet. Med Henblik paa de Opgaver, der saaledes stilles Juristerne, har Juraen uddannet visse særlige Metoder, som i Forbindelse med den i Studietiden opstuedfundne Fordybelse i de retlige Grundbegreber og det da erhvervede juridiske Overblik danner et fast Grundlag for deres praktiske Virksomhed og gør det muligt, at de i denne kan gaa frem paa ensartet Maade, saa at Retsanvendelsen, naar den lægges i deres Hænder, til Trods for alle Huller i Lovgivningen og alle tvivlsomme Fortolkningsspørgsmaal i det store og hele bliver fast og harmonisk, hvilket er en Forudsætning for, at Borgerne kan føle sig trygge ved den. Set fra Borgernes Standpunkt betyder Juristernes Deltagelse i Retsanvendelsen saaledes en i højeste Grad vigtig Garanti mod Vilkaarlighed.

Betydningen af, at Embedsmændene er juridisk uddannede, træder selvfølgelig klarest frem, hvor den Opgave, der stilles dem, ligefrem er at afgøre Retstvistigheder, hvorved erindres, at denne Opgave ikke udelukkende er forbeholdt Domstolene, men ogsaa i vidt Omfang tilkommer Administrationen. Som det nedenfor anførte vil vise, kan denne undertiden endog afgøre, hvad der er Ret og Pligt mellem private, men navnlig bliver Tvistigheder med Forvaltningen i mange Tilfælde afgjort af den, være sig endelig eller under Rekurs til Domstolene, hvilket bl. a. gælder overalt, hvor overordnede Myndigheder paakender Klager over deres underordnede.

Ogsaa udenfor de Omraader, hvor der bliver Spørgsmaal om Afgørelse af Retstvistigheder, er juridisk Uddannelse hos Embedsmændene imidlertid af stor Betydning. Dette gælder navnlig overalt, hvor det tilfalder Forvaltningen at udøve Øvrighedsmyndighed, idet enhver saadan Udøvelse involverer et Retsspørgsmaal, nemlig et Spørgsmaal om, hvorvidt den er lovlig. Det er, som bekendt, et